

Regvlæ Societatis Iesv

Angeli, Bernardo d'

Romæ, 1616

Regulæ Provincialis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68329)

REGVLAE

PROVINCIALIS.

*De ijs, quæ ad eius personam, & communem
totius Prouinciæ administratio-
nem spectant.*

C A P. I.

VÆ Præpositis Domorum, & Rectoribus, quod ad eorum personas attinet, in regulis præscribuntur, eo diligentius seruari enitatur Prouincialis, quo pluribus pro ratione officij sui vitæ spiritualis studio præire debet.

2 Finem officij sui (quem ante oculos habebit) in eo positum esse intelligat, vt Prouinciam sibi commissam in acquirenda perfectione, iuxta proprij instituti rationem, & regulas

Quæ à Prouinciali seruanda.

Finis eius officij.

gulas ipsi datas promoueat.

In Bullis In-
stituti Socie-
tatis.

3 Imitetur in gubernatione caritatem, mansuetudinem, & gubernationem Christi Domini nostri, vt iuxta eam normam, quam tradiderunt Apostoli, non dominans, sed forma factus gregis ex animo, exemplo magis, quam verbo subditos ad perfectionem dirigat.

Seueritas cū
benignitate
coniungenda.

4 Seueritatem suo tempore cum benignitate misceat, suamque auctoritatem per solidas virtutes tueatur, ac dilectionem & curam suorum præferendo modeste, & circumspicte præcipiendo, ita amabilem se reddat, vt omnes fidenter ad illum recurrere possint.

Incumbat gu-
bernat.

Spiritualia nõ
deserat.

Raro concio-
netur.

P. 9. c. 6. §. 1.
& lit. A.

Regulas, &c.
nullas abro-
get, nec nouas
inducat.

P. 9. c. 3. §. 8.
& lit. D. & p.

4. c. 10. lit. B.

Dispensat in
Regulis, &c.

5 Solicite animum ad gubernationem applicet, neque tamen in ea ita distrahatur, vt in studio orationis, & sanctis desiderijs, quibus totam sustentare debet Prouinciam, intepefeat: quamuis autem ordinarie concionari non debet, si quando tamen per occupationes officij sui commode licebit, & hoc, & alia Societatis ministeria exercere poterit.

6 Nullas regulas, aut ordinationes, aut consuetudines toti Prouinciæ communes abroget, vel nouas inducat inconsulto Generali: sed secundum eas quas habet, gubernet Prouinciam.

7 Sicut Prouincialis, quando necesse est, in Regulis, Ordinationibus, Decretis, & in ipsis etiam Constitutionibus cum particula-
ribus

ribus dispensare potest; sic cum dispensauerit in rebus maioris momenti, quæ videantur urgere, & in quibus sine graui incommodo, Generalis responsum expectari nequeat, debet eum primo quoque tempore, de huiusmodi dispensatione, & eius causa admonere.

8 Præter facultates, quæ in his regulis conceduntur, habet etiam eas omnes, quæ in Compendio facultatum Societatis Prouincialibus concessæ sunt, quas ex compendio ipso intelliget.

Facultates Prouincialis.

9 Omnes facultates eorum Superiorum, qui Prouinciali subordinati sunt, ad ipsum quoque pertinent, ab ipsoque etiam suspendi poterunt, quando ei expedire in Domino videbitur.

Facultates Superiorum.

10 Potest Prouincialis in absentia, vel in periculo vitæ, aut in grauiore, & longiore morbo cõstitutus, nominare Viceprouincialem, si Generalis neminẽ designasset: quocunque autem modo constituatur, easdem omnino facultates habeat quas Prouincialis, nisi à Generali, vel Prouinciali limitentur: rationem tamen administrationis non immutabit.

Can. 22. Congreg. 4. Viceprouincialem nominare potest, & quando.

*De ijs, quæ illum ad bonam Prouinciæ ad-
ministrationem iuuabunt.*

CAP. II.

P.9.c.6. §.14. II **C**onsultores quatuor habeat à Gene-
rali designatos in ijs locis, vbi fre-
quentius residet, quoad fieri poterit, cum
quibus res grauiores communicabit: quod si
absentes sint, per transmissas literas: quo-
rum vnus ab eodem Generali constitutus,
erit eius Admonitor, & socius. In quauis
autem Domo, vel Collegio opera Superio-
ris, & eius Consultorum, quos ad consulta-
tionem adhibendos iudicauerit, vtatur in re-
bus ijs, de quibus ordinarie consultandum
erit.

Quos alios **12** Si expediret, præter Consultores, alios
ad consulta-
tionem adhi-
bere potest. etiam nonnunquam ad consultationem vo-
care poterit, & eos quidem, quos de re-
bus propositis melius iudicare posse existi-
mauerit; vel si absentes sint, iubere, vt de
rebus ijsdem sententiam suam ad se transmit-
tant.

Quæ Consul **13** Literas, & scripta, quæ pertinent ad
toribus, & Su-
rioribus o-
stendet. rem, de qua consultatio habenda est, osten-
dat Consultoribus (nisi quid obstet) vt be-
ne informati sententiam suam melius dicere
possint.

14 Cum

14 Cum ordinationes aliquas communes à Generali acceperit, illas Superioribus suæ Prouinciæ, & Consultoribus manifestari faciat. Et quæ alicuius momenti fuerint, ad gubernationem vel instructionem pertinentes, in libro ad id designato describendas curet.

Ordinationes communes cõmunicandæ, &c.

15 In proponenda re, de qua deliberandum est, in neutram partem animi sui pro- pensionem ostendat, ne Consultoribus declinandi in eam partem detur occasio, sed quisque liberius in Domino suam sententiam aperiat.

In re consul- tanda indiffe- rentè se præ- beat.

16 Si quando aliquid occurrerit, de quo non liceat cum Consultoribus agere, poterit iuxta primum, & secundum modum in exer- citijs ad electionem faciendam traditum, quid agendum sit, deliberare.

Quomodo de liberabit, de quo non licet cum Consul.

17 Libenter se ab alijs admoneri patia- tur de ijs, quæ ad officium, & personam suam pertinent, & eum præcipue, qui Admonitoris officio fungitur, benigne audiat.

P.9.c.4.S.4. Libenter ad- moneri se pa- tiatur.

18 Habeat secum literas Apostolicas au- thenticas, & compendium facultatum Socie- tatis, Constitutiones, Decreta, Regulas om- nes, & quæ à Generali ordinantur, eaque be- ne intelligat, & obseruari faciat.

Cõstitutiones Decreta, &c. secum habeat

19 In loco, in quo diutius ei residendum est, habebit archiuum, in quo asseruabit in- strumenta authentica, libros, & cetera quæ ad

Archiuum.

ad

ad officium Prouincialis, & communem vsum Prouinciæ pertinent, quæ omnia ex catalogo à se subscripto successori tradet.

P. 7. c. 3. §. 2. et p. 7. c. 2. lit. M. et c. 4. §. 3. et p. 10. lit. B. 20 Habeat libellum, in quem referat ea, quæ consultanda, vel prouidenda, vel ad Generalem scribenda sunt, ne memoria excidant.

Orationes, et Missas indicare potest. 21 Orationes, & Missas ad tempus indicare poterit etiam in tota Prouincia pro causis, quæ videbuntur id exigere, modum tamen in ea re non excedat.

De Superioribus ei subordinatis, & eorum officialibus.

C A P. III.

P. 9. c. 3. §. 3. et 14. 22 **E**tsi Præpositos Domorum, & Rectores Collegiorum, & Domorum Prouinciationis suæ Prouinciæ constituere non potest; si tamen necesse esset aliquando mutationem facere Superioris alicuius, & periculum esset in mora, vel si is moreretur, poterit aliquem, qui vices Superioris gerat, interim constituere, donec Generalis admonitus prouideat. Ministros autem, Procuratores, & Præfectos studiorum ipse designabit, atque etiam Subministros, & Præfectos sanitatis, ubi opus esse iudicauerit.

23 Con-

23 Constituat Magistros Nouitiorum in locis probationum non separatis, à Generali tamen confirmandos, & eos quidem, qui in rebus spiritualibus exercitati sint, & in modo procedendi Societatis nostræ bene probati.

P. 3. c. 1. §. 12.
Magistros No-
uitiorum.

24 Designabit Præfectos rerum spiritualium in omnibus Collegijs, & Domibus professis, quales in prima regula officij illorum præscribuntur: itemque ordinarios nostrorum Confessarios; ex quibus fere conueniret Præfectos rerum spiritualium deligere.

P. 4. c. 10. §. 7.
Præfectos re-
rum spiritua-
lium, et Con-
fessarios no-
strorum.

25 Deligere poterit Consultores, & Admonitores eorum, qui præsent in Prouincia, ita vt statim suo officio fungi possint: scribet tamen de ijs ad Generalem, vt ab eo confirmentur.

Consultores,
et Admonito-
res.

26 Prædicatores, & Confessarios ipse constituet, præmisso tamen domestico examine, & approbatione Ordinariorum iuxta formam Concilij Tridentini.

Can. 27. Cõg.
2. Prædicato-
res, et confes-
sarios.

27 Lectores ordinarios in omnibus classibus, & primarios officiales, præter Rectorem, & Cancellarium in vniuersitatibus deligat, nouas tamen lectiones non addat, nec scholas vsquam vllas & præsertim eas, in quibus pueri legendo & scribendo instituantur (quod nec priuatim licebit) sine facultate Generalis aperiat.

P. 4. c. 6. lit. F.
Ibid c. 17 lit.
A. Lectores,
et Officiales
Vniuersitatũ;
Ibid c. 7 lit. A
Ibid. c. 12. lit.
C.

28 Tuetur auctoritatem Superiorum

P. 8 c. 1. § 4.
et 6. et p. 9. c.
6. §. 2.

C imme-

Auctoritas Superiorum immediatorum tuenda.

immediatorum in subditos, ita tamen, vt constet posse omnes ad mediatos, recurrere: ideo quicquid agendum, vel immutandum erit, quod ad immediatorum officium pertineat, per eosdem fieri curabit.

De Idoneis ad gubernandum.

29 Si quos ad gubernationem idoneos iudicabit, curet de illis paulatim & negotijs tractandis & domesticis ministerijs obeundis experimentum sumere, vt & ipsi talenti accepti specimen dare, & Societatis officia eis tuto committi possint.

De Aptioribus ad alia ministr.

30 Obseruet, si qui detineantur in ministerijs aliquibus, qui magis idonei essent ad alia: eam tamen habeat cuiusque rationem, vt vniuersale bonum semper præferatur.

P. 8. c. 1. lit. E. Neminem eximat ab obedientia Superiorum.

31 Neminem ab obedientia Superiorum immediatorum inconsulto Generali eximat, nisi periculum esset in mora, & tunc certiorum faciat Generalem de persona, & de causis propter quas eam exemerit.

De admittendis.

C A P. I V.

Par. 1. cap. 1. Qui admittendi ad Societatem.

32 **E**Os ad probationem per se, vel per alios admittere poterit, quos ad institutum nostrum idoneos in Domino iudicauerit: cauebit tamen ne cuiusquam admissio, iustam aliquam externorum offensionem, aut

aut Societatis nocumentum pariat, quod cum ijs potissimum obseruandum erit, qui in scholis nostris instituuntur.

33 Attendat, ne nimij sint nostri in hominibus ad Societatem alliciendis, sed per virtutes, & bonæ vitæ odorem omnes ad Christum trahere studiose curent.

34 Meminerit, quod inepta turba ad institutum nostrum admitti non debet, & obseruari faciat in hoc diligenter regulas officij Examinatoris.

35 Quod ad prima quinque impedimenta attinet, etsi Societas in nullo eorum dispensare potest, si tamen in eo qui admitti petit dona aliqua Dei illustriora cernerentur, Generalem admoneat: quod si de eiusmodi impedimentis dubitaret, ad eundem recurrat.

36 In secundarijs impedimentis dispensandi facultatem habebit, præterquam in deformitate magna aut defectu insigni, qualem habent Eunuchi, & in ætate infra 15. & ultra 50. expletos annos, & in coniugatis etiam in casu, in quo non est impedimentum essentiale.

37 Poterit in casu aliquo antepondere, & postponere aliqua ex sex experimentis, eaque moderari, & alia in alia permutare, dummodo biennio, & bene probentur Notitij: quod etiam tempus prorogare poterit,

Quomodo ad eam alliciendi

P. 10. §. 7. Inepti non admittendi.

In Ex. c. 2. § 6 lit. D. et p. 1. c. 3. lit. G.

Quid agendum cum impeditis.

P. 1. c. 3. §. 9. lit. H. Quando dispensare potest cum illis.

In Ex. c. 4. §. 9. Experimenta antepondere, etc.

Can. 1. Cõg. 2. In Ex. c. 4. §.

Can. 1. Cōg. 2
Dispensare cū
Nouitijs cir-
ca studia .

38   si opus esse iudicauerit.
Poterit etiam cum Nouitijs in se-
cundo anno probationis circa studia dispen-
sare, habita ratione personarum, locorum,
& temporum, prout expedire in Domino iu-
dicabit. Ij vero cum quibus dispensauerit,
extra domum probationis, & seorsum à Col-
legialibus esse debebunt, sub cura alicuius
Sacerdotis ab ipso constituti, qui vicem
Magistri Nouitiorum gerat; eiusque regu-
las, & examinatoris habeat; ex quibus ea
seruabuntur, quæ commode seruari possunt.
Cuiusmodi erit, vt per dimidiam horam ves-
peri orent; sed ijs tantum diebus, quibus à
studijs vacauerint.

P. 1. c. 2. §. 1. et
p. 4. c. 3. §. 2. et
in 1. Cong. tit.
6. d. 24.
Coadiutorum
numerus .

39   Coadiutores temporales plures esse
non debent, quam qui necessarij sint ad sub-
leuandas Domos, vel Collegia in rebus, qui-
bus occupari Sacerdotes, & Scholastici non
possunt, sine detrimento maioris boni.

De mittendis.

C A P. V.

P. 2. c. 1. lit. C
Dimittere No-
uitios potest.

40   **F**acultatem habet dimittendi eos,
qui in prima, & secunda proba-
tione ante, & post emissa vota versantur; ni-
si à Præposito Generali in illius prouinciam
destinati, vel de Societate ipsi tam beneme-
riti

riti: essent, vt eorum esset particularis ratio habenda. In his enim casibus, inconsulto Generali dimittere non debet, nisi causa admodum vrgentes & graues essent, ita vt minime dubitaretur Generalis mentem huiusmodi futuram esse.

41 Scholasticos vero approbatos, & Coadiutores non formatos, qui probationem absoluerunt, inconsulto Generali non dimittat, nisi in grauibus & vrgentibus casibus, & qui eiusmodi sint, vt sine graui periculo, Generalis responsum expectari nequeat: quem tamen post dimissionem certiozem faciat, adiunctis causis dimissionis. Et in vniuersum diligenter Prouinciali dispiciendum est, vt qui minus idonei ad nostrum institutum, & tandem aliquando dimittendi videntur, eos ipse intra bienniu probationis dimittat. quod si peracto etiam probationis tempore aliqui huiusmodi deprehendantur, tempestiue Generalis moneatur, ne cum Societatis iactura diutius, quam par est, retineantur.

42 Prouincialis erit, iuxta commissam sibi facultatem, auditis suis Consultoribus, vel si necessitas vrgeat Superiore, & Consultoribus eius loci, vbi tunc erit, qui ipsi videbuntur, adhibitis, iudicare de causis sufficientibus ad dimissionem: curabit tamen, ne ad hac extrema, nisi quam consultissime, & alijs tentatis remedijs veniatur.

P. 2. c. 1. lit. C
 Alios in aliquibus casibus.

Quos, et quando dimittet.

P. 2. c. 1. lit. C. 43 Coadiutores formatos siue spirituales, et les, siue temporales, & Professos nullo modo dimittet.

Modus dimittendi . 44 Circa modum dimittendi obseruet ea, quæ in secunda parte Constitutionum, capite tertio dicuntur: & intelligat, an is, qui dimittitur, aliquid Societati dederit, & si quid ei reddi oporteat, iuxta eiusdem capituli declarationem: scripta vero an secum asportare debeat, consideret ipse diligenter.

P. 2. c. 3. lit. B. 45 Declaretur ijs, qui dimittuntur, quod liberi maneant à votis simplicibus, si ea iuxta formulam Societatis consuetam emiserint.

Dimissi si redeant ad Societatem, iterum probandi etc. 46 Circa dimissos aut egressos è Societate, & postea reductos, vel sponte redeuntis, obseruentur ea, quæ in Constitutionibus, & Decretis dicuntur: & si admittantur, denuo examinentur, & probentur, prout ipsi videbitur: si quis autem semel egressus erit, poterit quidem iterum admitti, sed aduertatur, huiusmodi homines raro idoneos ad instituti nostri disciplinam inueniri.

P. 2. c. 4.

In Cong. 1.

lit. 2. dec. 10.

De literarum studijs.

C A P. V I.

P. 4. c. 12. et 13. et c. 6. § 6 47 **I**N Vniuersitatibus, & Collegijs, in quibus nostri literas profitentur, idoneos, & eruditos Professores pro ratione loci, & de-

& debiti constituat. Si aliquis Lector extraor-
dinarius adijciendus videretur, Generalem
consulat.

Ibid. c. 13.
lit. C.

48 Peculiari cura videat, num lectiones
in scholis nostris, & scholasticæ exercitatio-
nes diligenter, assidue, atque ordine habeantur:
num Magistri, & Discipuli suum in Do-
mino officium faciant: & si quid opus esse iu-
dicauerit, prouideat iuxta ea, quæ in quar-
ta parte Constitutionum, & Regulis habentur.

Inspiciat res
ad scholas per-
tinentes.

49 Ipsius prudentiæ relinquatur, quid hi,
aut illi addiscere debeant iuxta ætatem, & in-
genium vniuscuiusque ad maiorem gloriam
Dei; eos autem quos non esse aptos ad studia
inueniet, ab illis remouere poterit.

P. 4. c. 5. §. 2.
et c. 6. §. 5.
Quid cuique
addiscendum.

50 In addiscendis disciplinis ordinem ser-
uari faciat: efficietque, vt prius scholastici in
lingua latina solidum faciant fundamentum,
quam ad alia maiora studia transeant: cura-
bit vero humaniorum literarum studia ma-
gni fieri; & eorum, qui eas profitentur, pecu-
liarem curam haberi: & ne in his professores
idonei desint, illorum Seminaria, & instituet,
& conseruabit.

P. 4. c. 6. §. 4.
et c. 5. lit. D.
et c. 13. §. 4.
lit. E.
Ordo in ad-
discendis di-
sciplinis.

51 Aliarum linguarum studium valde
commendatum habeat: hebraicæ vero ijs tan-
tum concedat, qui in Theologiæ facultate
mediocriter eruditi iam sint, aut certe tam
humiles, vt sperandum merito sit, hoc stu-
dium

P. 4. c. 6. §. 5.
et lit. D. c. 13.
§. 4.
Linguarum
studium.

- dium sine illorum detrimento utile valde futurum.
- P 4 c. 6. §. 14. et 16. 52 Designet aliquos, qui & probatæ virtutis in primis sint, & ingenio polleant, vt ab solutis studijs Philosophiæ, & Theologiæ ad ea repetenda priuatum, & quietum studium habeant, & positiuæ, ac sacræ Scripturæ se dedant: quo etiam tempore in disputationibus publicis rationem suorum studiorum reddât, vt eas facultates priuatim, vel publice ad suâ, vel aliorum vtilitatem profiteri possint. Ijs etiam, qui concionandi talentum habent, duo Ibidem §. 17. itidem, vel vnus saltem annus concedatur, vt priuato studio sacræ Scripturæ, legendisque Patribus, ac sanctæ meditationi vacent.
- et c. 15. §. 3. 53 Diligenter studeat, vt præceptores Philosophiæ, cum magno delectu eos Aristotelis interpretes legant, qui contra Christiana dogmata impie scripserunt; & ita Philosophiam interpretentur, vt Theologiæ scholasticæ, quam nobis commendant Constitutiones, subseruire faciant.
- Ibidem c. 6. §. 18. 54 Cum opinionum nouitas vel diuersitas non modo finem ipsum, quem Societas ad Dei gloriam propositum habet, impedire possit; sed etiam ipsum Societatis statum maxime labefactare: necesse est ingeniorum licentiam in opinionibus, vel introducendis, vel standis, omnibus modis certa aliqua lege coercere. Quare diligentissime curent Provinciales
- Quales ad studia repetenda.
- Quinam philosophiæ interpretes.
- Opinionum nouitas, et diuersitas coercenda.
- P. 3 c. 1. §. 18. et lit. O. et p. 4 c. 5. §. 41. & p. 8 c. 1. §. 8. lit. K.

uinciales iuxta mentem Constitutionum ea
exacte ab omnibus nostris, & præcipue à pro-
fessoribus obseruari, quæ in ratione studio-
rum præcipiuntur.

55 Curet, vt ij, qui propensum animum P.4.c.5.lit.C
habent ad aliquam facultatem, in qua pos- Propensi ad
sunt insignes euadere, in ea diutius versentur, aliquam facul-
habita tamen spiritualis profectus ratione, & tatem in ea
de talibus Generalem admoneat. exerceantur.

56 Qui propter atatem prouectiorem, P.4.c.5.lit.D
aut alias causas in facultatibus, & Scholasti- & c.13. S.4.
cis studijs progressum facere non possunt, cu- & lit. E. &
rabit, ne in illis tempus infumant, sed casibus Can.17. Con-
conscientiæ discendis dent operam, sintque greg 2.
semper aliqui ex nostris, qui huic studio dili- Qui casibus
genter incumbant, vt Societas copiam habe- studebunt.
re possit operariorum, qui confessionibus au-
diendis sint idonei.

57 In singulis Domibus, & Collegijs ali- Sit Domi qui
quem constituat, qui in casibus conscientiæ casibus con-
bene versatus sit, vt difficultatibus Domi, & scientiæ satisf-
foris occurrentibus satisfacere possit. faciat.

58 Comœdias, & Tragœdias rarissime, Comœdiæ, &
agi permittat, & non nisi latinas, ac decentes, Tragœdiæ ra-
& prius aut ipse eas examinet, aut alijs exa- rissime per-
minandas committat: eas vero, atque alias mittantur.
id genus actiones in Ecclesia fieri omnino
prohibeat.

59 Sub finem studiorum Generalem de Generalis de
vniuscuiusque talento admoneat, & quan- talentis admo-
tum nendus.

P.4.c.9.ſ.3. tum ſinguli profecerint, ei referat.

Etiam tranſſa- 60 Curet vt nullus ex noſtris librum ali-
tio libri in al- quem ex vna in alteram linguam transferat,
teram linguã aut imprimat, abſque Præpoſiti Generalis fa-
cultate.
non permitta-
tur.

*De promouendis ad oerlines, & gradus
literarios.*

C A P. VII.

Quos ad or-
dines præſen-
tabit.

P.4.c.6.ſ.10.
& 17.& c.15
ſ.3.

Nullus pro-
mouendus ad
gradum lite-
rarium.

De ijs admo-
nendus Gene-
ralis.

Nomine Do-
ctoris, vel Ma-

61 Poteſt per ſe, vel per alios præſentare
ex noſtris eos, quos idoneos iuxta in-
ſtructionem à Generali traditam, cenſuerit ad
ordines Eccleſiaſticos recipiendos.

62 Quamuis in actibus ſcholasticorum
communibus exercendi ſunt noſtri, iuxta Con-
ſtitutiones; nullus tamen ad Philoſophiã, vel
Theologiã gradus, etiam ſi idoneus ſit, pro-
moueat ſine Præpoſiti Generalis facultate.

63 Cum noſtri de Generalis facultate in
vniuerſitatibus Societatis promouendi ſunt
ad gradus literarios, ſi qua in re neceſſaria ad
promotionem erit diſpenſandum (quod ra-
riſſime faciendum eſt, ne huiuſmodi gradus
veniant in contemptum) vbi id fecerit, tam
de perſona, quam de cauſa diſpenſandi admo-
neat Generalem.

64 Eſſi Doctoratus, & Magiſterij gra-
dus iuxta Conſtitutiones prædicto modo no-
ſtri

stri accipere possunt, nomine tamen Doctō-
ris, vel Magistri ratione gradus, inter se non
vtantur.

*De promouendis in Professos, & Coadiutores
formatos, ac scholares.*

C A P. VIII.

65 **P**otest admittere post biennium ad vo-
ta simplicia scholasticorum approba-
torum, & Coadiutorum non formatorum,
quos in Domino idoneos iudicauerit, iuxta
Regulas, & Constitutiones.

66 Curet autem, vt quamprimum ali-
quis biennium Nouitiatus expleuerit (nisi ius-
ta de causa differendus videretur) peractis
ijs, quæ in examine habentur, hæc vota in sa-
cro antequam communicet, emittat coram
aliquibus domesticis tantum, non tamen in-
ter eos, qui tunc forte vota renouarent, etiam
si ea prius ex deuotione edidisset.

67 Si quos, vt indifferentes admiserit
(quod raro fieri debet) potest eos applicare
ad gradum Coadiutorum, vel scholastico-
rum, sicut magis in Domino conuenire iudi-
cabit. ^a In hac vero classe indifferentium vl-
tra tēpus biennij probationis nemo maneat.

68 Scholastici simulatque Superiorum,

arbi-

P.4. c.3. §3.
& p.5.c.4. §.
3. et 6.

Qui ad vota
simplicia ad-
mittendi.

Quomodo ea
vota post bien-
nium emitten-
da.

In Exam.c.4.
§.41. et 27.

In Exam.c.1.
§.11.

Indifféres ad
gradum appli-
candi.

^a Can.2. Cōg.
4. in Exa.c.4.

§.6. et p.5.c.1
§.3. et c.2. §.1

P.5 c.2. et p.
4. c.9. §.3.

Tertia Probatio scholasticorum . arbitrio studia absoluerint, tertium probationis annum in Domibus probationum peragant, quod si commode fieri non possit, in Domibus Professorum, vel in Collegijs probari eos faciat iuxta regulas nouitatus.

De promouendis ad gradus Societatis .

69 Finita visitatione consideret, qui sint idonei in sua Prouincia, vt in Coadiutores formatos spirituales, vel temporales, aut in Professos iuxta Constitutiones, & instructionem à Generali traditam admitti possint, & secundum eandem accurate Generalem informari curet.

Seruanda ante quã admittantur ad gradus In Ex c. 1. §. 8 et c. 4. §. 2. et 27. 38. 41. et c. 6. §. 8. et p. 5. et 6. c. 2. §. 12. et Can. 3. Cong. 2. P. 6 c. 2. §. 1. et p. 10. §. 6. P. 5. c. 3. §. 2. et c. 4. §. 1. 70 Antequam admittat eos, qui cum Generalis facultate professionem, vel vota Coadiutorum formatorum emissuri sunt, ea seruari curet, quæ ab ipsis erunt facienda; eiusmodi sunt dispositio bonorum temporalium, si quæ adhuc habuerint; exercitia spiritualia, confessio generalis, & alia, quæ in Constitutionibus, & Decretis Congregationum dicuntur, in professione etiam, & ijs votis emittendis seruentur, & vt publice fiant, & in ceteris omnibus, quæ Constitutiones præscribunt.

Vota simplicia post professionem emittenda In 1. Cõg. tit. 6. dec. 23. et 71 Qui professionem fecerint, etiam trium votorum, emittant vota illa simplicia, quæ post professionem emittenda sunt, idque iuxta formulam primæ Congregationis, vt à tertia recognita est: & doctrinam Christianam

nam tam ipsi, quam Coadiutores formati spirituales per quadraginta dies intra annum doceant.

72 Habeat librum, in quo eorum nomina scribantur, qui vota solemnia, vel simplicia post biennium in Domibus, vel Collegijs suæ Prouinciæ emittunt iuxta ordinem Præpositis Domorum, & Rectoribus traditum.

73 Cum aliqui professionem, vel vota Coadiutorum formatorum fecerint, exempla huiusmodi votorum, & aliorum quinque, quæ professi post emissam professionem faciunt, nomine ipsorum subscripta, ad Generalem quamprimum transmittat.

74 Constituat iuxta Constitutiones, vt Professi, & Coadiutores spirituales formati suæ Prouinciæ in Domibus Professis, quantum fieri potest, commorentur.

De rebus Collegiorum, & Domorum.

C A P. I X.

75 **A** Edificia conseruari, & si opus erit, instaurari curet: quod si quæ ædificanda maioris momenti fuerint, vt esset templum, dormitorium, vel aliquid huiusmodi, nisi approbante Generali non fiant, ad quem per-

in 3. Congr. dec. 70.

Can 10. Cōgr. 2.

Can. 10. Cōgreg. 2.

P. 5. c. 3. & 4.

Notentur vota solemnia emittentes :

Quænā subscripta ad Generalem mittenda :

P. 6. c. 2. §. 3. et 4.

Qui in Domibus professis commorantur.

Can. 11. Cōgreg. 1.

Can. 9. Cōgreg. 2.

Aedificia curabit.

pertinet formam, & modum nostrorum ædificiorum præscribere.

Redditus bona stabilia, et donationes.

76 Redditus, & reliqua stabilia conseruari curet, & an crescant, vel minuantur, intelligat: si quis autem huiusmodi bona augere vellet, vel aliquid donare, poterit id admittere: si tamen conditiones aliquæ exigentur, non nisi approbante Generali vllam admittat: & eodem modo, quæ dantur Domui professæ accipere, & si quid stabile donatum fuerit etiam vendere poterit: si tamen Domui necessarium pretium non esset, & trecentorum ducatorum valorem excederet, consulat Generalem, vt de eo iuxta ipsius præscriptum disponat.

Lites deuitanda.

77 Cum lites pro rebus præsertim temporalibus, diligenter nostris fugiendæ sint, non intendat quisquam è nostris omnino litem aliquam absque consensu Generalis, aut eius, cui expresse suas vices ad hanc rem ille commiserit, nisi in re adeo necessaria, vt eius responsum expectari nequeat, de quo tamen postea ipsum admoneat. Quocirca nitatur Prouincialis primum rem compromissione componere. Nostris autem si lis intendatur, curandum etiam diligenter, nisi de iure nostro manifeste constaret, vt aliqua transactione vel concordia res tota componatur: id si commode fieri non valet, poterunt in iudicio
se de-

se defendere, cum Prouincialis potestatem habeat conseruandi, & defendendi res Collegiorum etiam in iudicio, cum facultate alios substituendi, si id necessarium vel conueniens aliquando fuerit.

78 Intelligat, an exempla authentica contractuum maioris momenti, præsertim rerum perpetuarum ad Archiuum, quod est in Vrbe penes Præpositum Generalem, missa sint, alioqui mittenda curabit.

79 Videat computa inter Superiorem, & Procuratorem transacta, rationemque exigat accepti & expensi, & resolutionem vltimi sui computi summatim scribi faciat, quam ipse subscribet in libro designato: in hoc autem scripto simul constet tam de summa accepti, & expensi ab vltima visitatione, quam de eo, quod residuum fuerit, vel etiam si quid debiti maneat.

80 Visitet bona stabilia extra Domum, quæ sine magno incommodo visitari possint, vt videat, num qua instauratione, vel cultura egeant, & quid ad eorum conseruationem opus sit.

81 Si Domus, vel Collegia cum commoda fundatione offerentur, expendat, quid ad commune bonum ex ijs speretur, & an aliqua conditiones exigantur, & an locus sit salubris, & omnia ad Generalem referat, nihil interim certi promittendo.

P.4.c.2. lit. C

In 1. cong. tit. 6. dec. 24.

Exempla authentica contractuum ad Generalem mittat.

Computa Collegiorum exigat.

Visitet bona stabilia.

P.4.c.2. §.1. & p.9.c.3. §.

17. Oblatas fundationes ad Generalem referat.

- Aes alienum** vitet. 82 Magnum æs alienum Collegia, vel Domos conflare non sinat, si soluendo fore probabiliter non speret, habita ratione reddituum. & eleemosynarum, quæ ordinariè dari solent: nec in ijs plures habitare permittat, quam ali possint.
- Can. 12, Cõgr. 2.** 83 Quando contribuendum erit ad sumptus communes Prouinciæ, statuat ipse quid cuique Collegio, vel Domui, seruata proportione debita, imponi debeat.
- P 4.c.2. lit.E.** 84 In vestitus ratione tria obseruari faciat; Primum, vt honestus ille sit: Alterum vt ad vsus communem, & approbatum honestorum Sacerdotum eius loci, in quo viuatur, accommodatus: Tertium, vt professio ni paupertatis non repugnet.
- Contributio- nes ad sumptus commu- nes statuat.** 85 Habitationem, officinas, vestes, & reliquam suppellectilem, omnia denique diligenter inspiciat; nec necessaria deesse, aut superflua expendi permittat; & rerum mobilium inuentarium conferri faciat cum inuentario in præcedenti visitatione à Visitatore, vel Prouinciali subscripto. Obseruet etiam, quæ teneatur œconomix ratio.
- P.6.c.2. §. 15.** Obseruanda circa vestitum.
- Res domesti- cæ inspicien- dæ.**

De ijs, qui bonis suis nondum se abdicarunt.

C A P. X.

86 **N**on permittat nostros abdicare se possessione bonorum suorum, nisi quos constantes, & stables in sua vocatione cognouerit, atque in ea re maturo semper consilio procedat.

Quos permittet abdicare se possessione bonorum.

87 Non sinat pactiones inire nostros cum parentibus suis, & quibuscunque alijs de legitima parte, & alijs bonis ad se pertinentibus, nisi illi prius admoneantur, Societatem ipsam ad ea bona nullum ius habere, & Generalis de tota re prius informetur.

Can. 4. Congreg. 3. Pactiones cum parentibus quomodo permittat.

88 Cum quis ex nostris est dispositurus de bonis suis in auxilium Societatis, admoneatur Generalis de eorum valore, & de animo relinquendis, & necessitate etiam Domorum, & Collegiorum Prouinciae, si in ea huiusmodi bona sint.

De dispositione nostrorum in auxilium Societatis. Can. 3. Congreg. 2. et Can. 3. Cong. 3.

89 Si aliqua bona applicabuntur Societati cum facultate Generalis, magnopere curet Prouincialis, vt cum adificatione, & caritate, & non cum rigore exigantur, potiusque per Procuratores externos, quam per nostros: expediet quoque, vt ex his elemosyna aliqua in pauperes eius oppidi, vbi sunt bona,

Quid, cum bona applicabuntur Societati.

D distri-

distribuantur: & ratio dati, & accepti talium bonorum scripto constet, vt ipse, aut Superior illius Domus, vel Collegij, cui applicata fuerunt, eam reddere possit ei qui à Generali fuerit designatus.

Non ferat no-
stros petere à
parētibus, &c.
In Exam. c. 4.
§. 4. et p. 4. c.
4. lit. E.

90 Non ferat, nostros quicquam petere à parentibus, cognatis, vel amicis: sed omnia eis necessaria à Societate prouideantur: intel- ligatque etiam si quibusdam ad tempus pro- prietas bonorum temporalium permittitur, vsu tamen eorum ad propriam vtilitatem nulli esse concedendum.

De modo, quo cum Generali, & alijs Pro- uincijs, ac externis se habere debeat.

C A P. XI.

Quomodo se
gerat erga Ge-
neralem.

91 **O**bedientem, reuerentem, ac fidelem se Præposito Generali exhibeat, & hac re subditis in primis exemplum præbeat: idque potissimum curet, vt omnes de suis Su- perioribus bene sentiant, eisque peculiari de- uotione afficiantur.

Quomodo
res suæ Pro-
uinciæ Gene-
rali manifesta-
ri curet.

92 Perspecta Generali esse cupiat omnia, quæ ad suam Prouinciam pertinent, eaque per se, & Superiores Domorum, & Collegio- rum, & Consultores suæ Prouinciæ iuxta for- mulam scribendi manifestari diligenter curet.

93 Cogitet de communi bono Societatis, Cong. Prou.
illudque iuuet: Congregationes Prouinciales
suo tempore iuxta formulam traditam cogat:
si quid annotauerit circa Decreta, & Consti-
tutiones, vel quid aliud, quod Congregatio-
nem Generalem exposcat, Præposito Genera-
li scribat, vel Procuratori tertio quoque an-
no ad eundem venturo tradat.

94 Si occasio se obtulerit iuuandi alias Occasio iu-
Prouincias, non desit caritatis officio, & lite- uandi alias Pro-
rarum communicatione, iuxta formulam uincias.
scribendi, mutuam concordiam & caritatem
foueat.

95 Beneuolos, & deuotos conseruet, cu- P. 10. S. 11. &
retque, vt benefactoribus se gratos nostri lit. B.
exhibeant: si qui autem aduersantur Socie- Beneuolos cõ-
tati, studeat, vt melius informati reconci- seruet, aduer-
lientur. sarios recon-
ciliet.

96 Quæ elemosynæ externis pauperi- Eleemosynæ
bus, siue ordinariæ, siue extraordinariæ dari pro externis
debeant, ipse Superioribus præscribet auditis præscribende.
Cõsultoribus, pro Collegij, vel Domus facul-
tate: Vbi vero habentur bona ecclesiastica,
elemosynas aliquas fieri prouidebit, in locis
præcipue, vbi huiusmodi redditus percipiun-
tur.

De communi ratione iuuandi proximos.

C A P. XII.

P. 4. c. 10. §. 10. & c. 6. §. 3. lit. C.

Can. 27. Cōgreg. 2.

Intelligat qui ex nostris se communicare debeant externis.

P. 4. c. 8. §. 2.

p. 10. §. 9. Missæ, & Sacramentorum ritus.

Can. 27. Congr. 2.

Confessarij idonei.

97 **I**ntelligat præsertim sub finem studiorum, qui ex nostris, & quousque, quibusque rationibus Domi, & foris externis se communicare debeant: quod tamen nisi probatis, & in vocatione stabilibus, discretis, & bene instructis, quique alios ædificare possint, concedendum erit.

98 **C**onsideret, num Missæ celebrentur & sacramenta alia ministrentur iuxta vsu Romanæ Ecclesiæ, concionandi etiam, & doctrinæ Christianæ docendæ modum obseruet: curetque, vt in his omnibus nostri vniformes sint, & vt finem, quem Societas intendit, assequantur. Præcipue vero circa concionatores inuigilet, vt si quis ex ijs ad suas se regulas forte non accommodauerit, a concionandi munere amoueatur, & in alijs Societatis nostræ ministerijs occupetur.

99 **V**ideat, num in Domibus, & Collegijs concionatores, & confessarij ad sua munera idonei sint, & statuatur pro ratione instituti, & loci, quam frequenter Domi, vel foris concionandum, vel publice legendum sit, vel doctrina Christiana tradenda: & tempore pestis aliqui ab eo designentur, qui separati ab alijs, proximis iuuandis vacent.

100 Det operam, vt Confessarij maturi Quales Con-
 sint etate quantum fieri potest ac multo ma-
 gis spiritu & moribus, præsertim qui ad con-
 fessiones mulierum audiendas mittuntur. Dec. 73. §. 10
 Congr. 7.
 P. 10. §. 12.

Curetque vt nostri gratijs, & priuilegijs apo-
 stolicis prudenter, & moderate vtantur.

101 In ijs locis, in quibus simul Domus
 Professorum, & Collegium fuerit, Societatis
 ministeria in Domo exercenda curabit: in
 Collegijs vero ea, quæ ad studia literarum,
 & auxilium spirituale scholasticorum perti-
 nent, tractanda sunt. P. 4. c. 8. & p. 7
 c. 4.
 Quid cum si-
 mul fuerint
 Domus Pro-
 fessorum et
 Collegium.

102 Efficiet, vt in festis, quæ à nostris
 præcipue celebrari solent, ornatus nostra
 rum ecclesiarum sit moderatus, ac religio-
 sus, & quoad fieri potest, sine nimia distra-
 ctione nostrorum, & molestia externorum. Ornatus in
 festis.

103 Non permittat, vt cum Congrega-
 tionibus externorum, quæ Confraternitates
 dicuntur, nostri misceantur, nec in Domi-
 bus, vel Collegijs vlli earum conuentus agan-
 tur, nisi qui ad finem earundem Domorum
 & Collegiorum in diuino obsequio fient. P. 7. c. 4. lit. G
 Externorum
 confraternita-
 tes.

104 Si examinandi ministerium ab ordi-
 nario iniunctum effugere nostri nulla ratione
 possint, quamuis de doctrinæ sufficientia
 iudicium ferre valeant, illud tamen reti-
 neant, ne de admittendis, vel non admitten-
 dis ferant, sed illud omnino Prælati relin-
 quatur. Can 19 cog.
 2. et Can. 7.
 congreg. 4.
 Iudicium de
 admittendis
 externis ad or-
 dines.

De missionibus, & mutationibus nostrorum.

C A P. XIII.

Qua facultate alio proficisci quis possit.

105 **P**rouincialis non abeat à sua Prouincia sine Generalis, nec Praepositus, aut Rector à sua Domo, vel Collegio absque Prouincialis facultate, nisi locus esset vicinus, aut sine graui in commodo Superioris responsum expectari non posset. Reliquorum vero mutationes intra Prouinciam Prouincialis ipse ne faciat sine causa alicuius momenti.

Obseruanda circa missiones.

106 In mittendis operarijs per prouinciam extra Domos, & Collegia, vt in vinea Domini laborent, obseruet, quæ in Constitutionibus, & regulis missionum dicuntur: videat tamen, ne Domo, & Collegia necessarijs ministris destituantur.

Missi instruendi.

107 Quocunque mittat aliquem, eum per se, vel alium plene instruat, & ordinarie in scriptis tam de modo procedendi, quam de medijs, quibus eum vti velit ad finem, quem in animo habet.

Quomodo adituandi.

108 Per crebram literarum communicationem iuxta formulam scribendi totius successus certior factus ex eo loco, vbi ipse commoratur, consilio, & orationibus, & alijs

alijs rationibus eum iuuabit, vt persona, & negotium postulauerit.

1109 Optimi quique, & maturiores ad P.8.c.1. §.4. Maturiores proximos iuandos, quantum commode fieri poterit, mittantur: & si ei videbitur expedire, alicui Superiori vicinioris Domus, vel Collegij subijciantur. Cui subijcien di.

1110 Cum mutari aliquem oportebit, P.7.c.2.lit.H. Quomodo reuocandi, animaduertat, vt ad eum reuocandum, quod fieri poterit, ijs medijs vtatur, vt ijs, à quibus euocatur, potius beneuoli omnino maneant, quam offensi, vel male affecti.

1111 Si missum à Superiore, vel à summo Pontifice minus vtiliter occupari videret, In Bul. 3. Pau. 3. Inutiliter in Generalem admoneat. Missionibus occupatus.

1112 Extra Prouinciam suam neminem mittat, nec etiam ad laborandum in vinea Domini, nisi negotij alicuius, aut peregrinationis causa, aut nisi ei constaret de Generalis voluntate, vel conueniret cum Prouinciali illius Prouinciæ, ad quam mittere aliquem: ad tempus voluerit ad prouincias tamen extra Europam, & inter ipsasmet hæc transmutationes sine facultate Generalis ne fiant. Deer. 58. Congr. 7.

1113 Post cognitam Generalis mortem, Cognita morte Gen. non mittendi extra Prou. qui ius suffragij habent ex sua prouincia in aliam mittat ante congregationem Prouincialem, nisi ius suffragij habent.

- causa fit adeo vrgens, vt ipse & maior pars
 Consultorum ipsius existimet esse mittendum.
- Superiorin-
 itinere. 114 Cum peregre erit nostris profici-
 scendum, aliquem, cui maxime confidat,
 præficiet, cui toto itineris tempore ceteri
 tanquam Superiori in omnibus obediunt.
- Can. 12 cong. 115 Ad retinendam religiosam discipli-
 3. Quomodo nam, & paupertatis rationem det operam,
 iter faciendū. vt nostri in profectonibus, quos ipsorum
 Superiores id præstare posse iudicauerint,
 in toto vel in parte pedestri itinere vtantur;
 & in equitando solius necessitatis, siue per-
 sonæ, siue negotiorum ratio habeatur.
- Can. 10. cong. 116 Expensas itinerum soluere eius erit
 2. Itinerū ex- Prouinciæ, aut Collegij, aut Domus in cui-
 pensæ. ius bonum, & vtilitatem cedit profectio:
 quod si in ea re dubium esset, arbitrio ipsius
 auditis Consultoribus statuendum relinqui-
 tur: si aliquando tamen inter aliquos Pro-
 uinciales non conueniret, recurrant ad Ge-
 neralem.
- Superior in- 117 Quando quis ab vno loco ad alium
 formandus, transfertur, Superior, ad quem talis mitti-
 quando ex tur, informandus est, quantum ad cogno-
 vno loco ad a scendum, & iuuandum eum sit satis. Ne-
 lium quis trās minem autem ex vno in alium locum ire per-
 mittitur. mittat sine literis patentibus. Qui verò in
 aliquo Collegio, aut Domo male se gerit,
 non mittatur, si fieri potest, ad aliud nisi iu-
 uetur vbi deliquit.
- Decr. 75.
 Congr. 7.
 Ex Instr. I.
 spiritus.

De visitatione.

C A P. X I V.

118 Singulis annis per se ipsum singula loca suae Prouinciae visitet, cum hoc sit valde proprium sui officij, & ibi diutius immoretur, vbi magis erit opus, praesertim in loco ad communicationem cum inferioribus, & Generali Praeposito magis commodo.

119 Si quando ob causas grauiores visitare omnia loca suae Prouinciae ipse non possit, re cum suis Consultoribus collata, ad ea, quae non potest, sibi alium substituat. Quamuis omnino curandum sit, vt Domo probationis & scholasticorum Seminaria peculiari cura, & per se visitet.

120 Cum ad Domum, vel Collegium aliquod peruenerit, Superiorem interroget, num aliquid vrgeat, cui statim necessario sit remedium adhibendum: & Visitaciones praeteritas petat: deinde omnes simul benigne alloquatur, eosque ad renouationem in spiritu, & studium perfectionis hortetur.

121 Incipiat Visitacionem a Templo, cuius ostio clauso, videat quomodo custodiatur Sanctissimū Eucharistiae Sacramentum: mox visitet sacrum infirmorum oleum, & Sanctorum reliquias, ex quibus nihil vlla ratione

aufe-

Can. 29. congreg. 1. et P. 8. c. 1. lit. I.

Singulis annis Prouincia visitanda.

Quando per alium visitabit.

Quid cum ad locum visitandum peruenerit.

Visitatio inchoanda a Templo.

auferatur; altaria, sedesque Confessariorum, atque alia, quæ tam in Templo, quam in Sacristia ad diuinum cultum pertinent.

Tum personarum. 122 Postea ad visitationem personarum accedat, & curet, vt omnibus beneuolum se exhibeat, ne alicuius mentem subeat suspicio, quod ob sinistras aliquas informationes minus hilarem vultum ipsis ostendat.

Informatio de statu Collegij, vel Domus, & Superiore. 123 Petat à Superiore, & consequenter à Consultoribus, & ab aliquibus Patribus antiquioribus, vel præcipuis officialibus, vt ea, quæ sciunt alicuius momenti de statu Collegij, vel Domus, aut de personis referant: quod si iudicauerit expedire, iubere poterit, vt informationes huiusmodi, vel partem earum breuiter scribant, & sibi tradant: scripta autem, quæ secretum continent, clausa ipse diligentissime seruet, caueatque ne minimo quidem indicio eos, qui sibi aliquid referunt, prodant.

Tum de singulis personis. 124 Huiusmodi informationibus accipitis, & consideratis, percurrat cum Superiore catalogum personarum Domus, vel Collegij, breuemque de singulis ab eo capiat informationem.

Singuli seorsum interrogandi. 125 Deinde vocet sigillatim omnes eo ordine, qui ei magis conuenire videbitur, & singulos seorsum iuxta instructionem sequenti capite positam memoriter potius, quam ex scripto interroget, & quæ aduertenda iudicauerit,

cauerit, sibi memoriae causa scribat. Quid vero à quoque interrogandum sit, illius prudentiae relinquitur.

126 Hortetur omnes ad veritatem sincere dicendam, ne ipsis imputetur, si morbi propter eorum silentium incogniti, & latentes curari non possint: admoneatque teneri eos seruare sub secreto, quicquid cum eo quod secretum requirit, transfegerint, licet à quouis alio, qui ipso sit inferior, de ea re interrogentur.

Ad veritatem hortandi.

127 Non facile credat, si quæ forsan contra alios, praesertim Superiores dicentur: sed ea notet, & expendat, vt veritatem assequatur. Caueatque ne dum subditos consolari studet, illi debiliores in obedientia, & reuerentia erga suos immediatos Superiores reddantur.

Non facile credat, quæ contra alios praesertim Superiores.

128 Si quis diuisionis, aut dissensionis eorum, qui vna viuunt, inter se, vel cum suo capite auctor esse inueniretur, diligentissime ab ea Congregatione, velut pestis, quæ eam potest inficere, si praesens remedium non adhibeatur, separandus est.

P. 8. c. 1. §. 5. Dissensionis auctor.

129 Visitatio rerum, aut partium, iuxta ea, quæ in praecedentibus regulis, praesertim in nono capite huius officij dicta sunt, fieri debet; in qua simul examinandæ sunt regulæ officialium, qui eiusmodi rerum curam habent: si quid autem non solum informationem, sed inspe-

Examinandæ Regulæ officialium.

inspectionem requirat, ipse per se, aut socium id præstabit.

Quæ Regu-
læ, & cū qui-
bus.

130 Summarium Constitutionum, & Regulas Communes coram Superiore, Consultoribus, & Ministro examinabit: & si quas non obseruari intellexerit, consideratis causis remedia adhibebit vt obseruari possint. Regulas autem Ministri, Consultorum, & Admonitoris, Concionatorum, & Sacerdotum, itemque præcipuorum officialium ipse per se cum ipsismet examinabit: reliquas vero aliorum officialium poterit socio, aut alteri coram singulis eorum examinandas committere.

In Exam. c. 4.
S. 36. & 39.
Conscientiæ
ratione à qui-
bus, & quan-
do exigat.

131 Prouincialis integram rationem totius ante actæ vitæ, iuxta Constitutiones ab ijs exigat, qui Societatem ingrediuntur: & ab eo tempore, quo ad studia missi sunt ab ijs, qui illis absolutis ad tertium probationis annum peragendum mittuntur. Quod si id aliquando per se præstare non poterit, substituat ad id ordinarie Superiorem Domus, vel Collegij. Singulis vero annis in quacunque Domo, vel Collegio suæ Prouinciæ absoluta rerum domesticarum visitatione, aut in ipso visitationis decursu (si id opportunius in aliquibus fore iudicaret) rationem conscientiæ ab omnibus accipiat ab vltima, quam reddiderunt iuxta modum inferius præscriptum. Quod si visitatio circa renouationem votorum

rum

rum incidere (quam extra statutum tempus ratione sui aduentus in Domum aliquam, vel Collegium præsertim magnum, per vnum aut alterum mensem præmittere, aut differre poterit) ipse ad excipiendas confessiones generales nostrorum, aliquos Patres probatos, & maturiores designabit; eosque, qui sibi confiteri volent, benigne audiet.

132 Postremum omnium visitet Superiorem Domus, vel Collegij circa ea, quæ ad personam, & officium eius attinent, iuxta officij eius regulas, & ea, quæ ex acceptis informationibus collegerit.

133 Visitatione cuiusque Domus, vel Collegij absoluta, & rebus omnibus perspectis, vt laboris sui fructum capiat, denuo omnia, quæ accepit in visitatione, consideret, & ea, quæ maioris momenti sunt, diligentius expendat; quid item clarum, quidque tantum probabile videatur, & de quibus Generalis consulendus est, & quæ cum solo Superiore, Domus, vel Collegij, quæ etiam cum Consuloribus, & quæ cum alijs particularibus sint transigenda, diligenter discernat.

134 Quæ ad gubernationem spectantia, ipsi ordinanda videbuntur, hæc vel illa ijs etiam expendenda tradat, quos de vnaquaque re melius iudicare posse confidat. Et antequam ultimam executionis manum rebus imponat, omnia in orationibus, & Missarum

facri-

Quando renouatio Votorum præmitti aut differri possit.

Superior, postremus omnium visitandus.

Recognoscenda post visitationem absolutam.

Ordinanda ad gubernationem spectantia, expédenda, Deoque commendanda.

sacrificijs Deo commendet, vt iuxta ipsius
Diuinum beneplacitum dirigantur.

Quæ non expungenda ex præterita visitatione.

135 Postquam autem apud se omnia constituerit ex præteritæ visitationis memoriali, vbi rerum quæ temporariæ sunt, ordinationes scribuntur, eas quæ executioni mandatæ fuerint, expungat. In libro vero in quo non nisi maioris momenti ordinationes scribendæ erunt, ipse ea tantum scribet, suaque manu subscribet, quæ cum Generali communicauerit, & ab ipso fuerint approbata.

Instructio de ijs, quæ in visitatione interroganda sunt.

C A P. X V.

Quæ ad gubernationem pertinent à Superioribus, & Consultoribus, & alijs, quibus videbitur, petenda.

Quæ nam, & à quibus de gubernatione interroganda.

1 Interroget, si quid grauius in ea Domino, vel Collegio accidisse extra confessionem intellexerit, & quod remedium sit adhibitum.

2 Quomodo seruentur regulæ, quæ ad Nouitios pertinent.

3 An aliqui, præsertim pueri, aut mulieres ad vota emittenda inducantur, vel ad con-

confilia alia obseruanda indiscrete trahantur.

4 An aliquis Domi nimis affectus videatur ad consanguineos, vel ad eorum subuentionem teneatur.

5 De numero, & sufficientia Confessoriorum, & de frequentia, & fructu confitentium.

6 Quomodo literarum studia vigeant, & quam exacte seruentur, qua de opinionum nouitate & diuersitate statuta sunt. Et an aliqui videantur finitis iam studijs educendi è Collegiis.

7 An infirmi, hospitalia, carceres, & treremes (vbi essent) visitentur, & adiuuentur à nostris.

8 Ex quibus operibus piis iuxta nostrum institutum, maior fructus percipiatur.

9 De cura in tradendis spiritualibus exercitijs, & quam exacte illa fiant. Et de vigilantia in puerorum ac rudium in doctrina Christiana institutione.

10 De modo conuersandi iuxta rationem, & finem nostri instituti.

11 De missionibus & earum fructu, & modo procedendi eorum, qui mittuntur.

12 An aliqui prætextu valetudinis iuanda à spiritus perfectione degenerent, & à laboribus nostri instituti abhorreant, atque ad otium aspirent.

13 An erga nostros infirmos, & hospites debita Societatis caritas, & cura exercentur.

14 An aliqua ambitionis & proprietatis indicia in aliquo appareant.

15 Quæ elemosynæ externis pauperibus dentur.

Quæ ab omnibus peti possunt.

Quæ ab omnibus.

16 **Q**uomodo valeat corpore, & viribus, & quomodo ei conueniat ratio, vitus, vestitus, cubiculi, & exercitationis corporalis, qua vitur.

17 Si quid dubitationis, aut difficultatis, si quid etiam ad suam consolationem, instructionem, aut profectum fore putat, confidenter proponat.

18 Quod ad alios attinet, interrogetur quomodo tractetur à Superioribus, & quid sentiat de illis; tam de personis, quam de officiis eorum.

19 An aliquis Superior impedierit libertatem subditorum scribendi ad Superiores mediatos, aut quouis modo significauerit sibi non placere, vt nostri de ipso, aut eius gubernatione, ad eosdem scribant.

20 An nouerit extra confessionem aliquid de quauis persona, quod non ei probeatur, vt de inobedientia, murmuratione, conspirationibus, præsertim contra Superiores, & si quid

si quid parum honestum, & incautum in familiaritate nimia cum aliqua persona accidisset, vel contra de dissensione.

21 Quomodo seruentur Domi Constitutiones, Decreta, Regulæ, communis ordo, & ordinationes, quæ à Præposito Generali, & alijs Superioribus emanant.

22 Quomodo exercentur ministeria Societatis erga externos, quod ad modum, & fructum attinet.

23 Quis sit profectus nostrorum in rebus spiritualibus, & quod omnium in solidis virtutibus acquirendis studium.

24 Si de ijs etiam, quæ pertinent ad alias Domos, & Collegia totius Prouinciæ aliquid habet, quod alicuius momenti videatur, libere proponat.

Pro Scholasticis addatur.

25 **Q**uid ingenij, memoriæ, virium, & propensionis ad literas in se experiatur.

Quænam à Scholasticis.

26 An occupatione exteriori, vel studijs remoueat, vel distrahat à rebus spiritualibus.

27 An habeat libros necessarios, & an scribat, legat, disputet.

28 De suo profectu in literis quid sentiat.

E An

29 An omnia experimenta Societatis fecerit, & quo fructu.

Pro ijs, qui in probatione versantur.

Quæ ab ijs, qui in probatione.

30 **A**N firmus sit in proposito viuendi, & moriendi in Societate.

31 An sit indifferens ad quemlibet gradum, ministeria, & exercitia Societatis, prout obedientia constituerit.

32 An Exercitia spiritualia, vel aliqua alia experimenta fecerit, & in quibus plus profecerit, & alia, si videbitur ex Examine.

Modus accipiendæ rationis conscientia.

Ratio conscientia.

40. **Q**uod in summario Constitutionum. præscribitur de manifestanda conscientia, id magni momenti ad Dei gloriam, & Societatis nostræ bonum Pater noster sanctæ memoriæ Ignatius existimauit: quare ut omni diligentia & animi sinceritate seruetur, Prouinciali curandum erit. Et cum quisque dixerit, quæ dicere voluerit, iuxta instructionem datam, poterit Prouincialis, si qua existimauerit amplius interroganda, id etiam facere: quamuis, quæ hominem pudore multum afficerent, ea extra confessionem interroganda

roganda non essent. Nec à singulis singula
 petet, sed prudenter & circumspecte pro ra-
 tione personarum. Denique eam sua-
 uitatem teneat, vt illa omnia non
 tamquam iudex exigere, sed
 vt benignus parens ob
 subditi consola-
 tionem
 co-
 gnoscere vel-
 le videa-
 tur.

